

Herinneringen aan een temperamentvolle Bergenaar.

Vorige maand vond een reünie plaats van de eerste gymnasiasten van het Bergse Moller lyceum. Het doet je toch weer wat als je na vijftig jaar deze –‘nog allen in leven’, maar niet ‘allen in welzijn verkerende’ –oudjes terugziet.

De eerste samenkomst op deze reünistendag vond plaats in hotel-restaurant de Draak, een gastverblijf waaraan ik om meer dan één reden uiterst prettige herinneringen bewaar. Overigens moet ik toegeven dat één memorabel feit mij minder vrolijk stemde, maar dat had –naar uit het vervolg zal blijken- niets met het aanzien van dit hotel te maken.

Nu kan men van Bergenaren een heleboel zeggen maar één goede eigenschap kan hen niet ontzegd worden: hun gevoel voor traditie. Ook bij ons middelbare scholieren, was een dergelijk gewoontegetrouw gedrag duidelijk aanwezig. Het was namelijk sinds jaar en dag de gewoonte dat men bij één springuur de koffie gebruikte in de Zanzibar van Janus Soeters en bij twee vrije uren het bakkie troost nuttigde in hotel de Draak.

Ik herinner mij nog als de dag van gisteren dat we op een milde aprilmiddag op het terras van dat hotel toevallig naast Piet Janvier kwamen te zitten. Piet was kermisreiziger en botsautootjes uitbater, en lid van de Bergse bridgeclub Sansatout. Omdat wij elkaar een beetje kenden –hij als lid en ik als piepjong remplant- vroeg hij mij of ik voor hem wilde invallen, omdat hij met zijn kermisrent in Leeuwarden stond en daarom de vrijdagse bridgeavond dit keer moest laten schieten. Ik zou dan met zijn collega spelen, een zekere Jan Kooistra, eigenaar van een lekestokken- en nougatkraam.

Welnu, op de afgesproken avond (de bridgeclub Sansatout speelde toen nog in de Draak) zat ik wat onwennig op mijn partner te wachten. Wat wil je als zeventienjarige pofbroekendrager (met twee jaar bridge-ervaring) spelen met een doorgewinterde kaarter. Maar...-het moet gezegd- de ontmoeting was hartelijk, en geruststellend vertrouwde hij mij toe dat hij geen moeilijke dingen deed en zonder poespas af- en tegenspeelde. Tijdens het spelen van de eerste tien spellen verliep alles naar wens maar toen ging er iets mis.

De bieding was:

Kooistra	Ik
1♠	2♣
2♥	3♣
4♣(!)	pas(!)

Aangezien ik, zoals gezegd, een bijna beginneling was en amper een idee had van een Azen vraag (en 4♣ was toendertijd azen vragen!) bemerkte ik opeens dat mijn nougatman na mijn pas op 4♣ een vale kleur op het gelaat kreeg. Voordat ik precies besepte wat er zich in zijn gemoed afspeelde, boog hij zich over de bridgetafel heen, greep mijn revers vast, tilde mij enkele decimeters van mijn stoel (ik woog destijds 55 kilo schoon aan de haak) en schreeuwde mij in plat Bergs toe: “Kulleke, 4♣ is Azen vragen, da motte wete, anders adde beter thuis kunne blijve.”

Het laat zich denken dat voor mij de “Bergse leut” eraf was en ik de overige spellen als een natte krant af -en tegenspeelde.

Nu terug naar de actualiteit,....50 jaar na dato.

Tweemaal per jaar (in principe bij het verzetten van de klok) organiseert bridgeclub Ouden-bosch een drive in hotel de Kroon die qua sfeer en organisatie het predikaat ‘uitstekend’ verdient. Waarschijnlijk is het niveau van de deelnemers geen topklasse maar dat komt voor een deel door het feit dat alle Westbrabantse bridgers zich in eenparig-versnelde beweging voor deze drive inschrijven en deze dus direct voltekenen. Tijdens de eerste zitting in zaal de Kroon kwamen wij in de tweede ronde te spelen tegen twee ruim tachtigjarige Bergenaren van de bridgeclub Sansatout die toendertijd hun clubavond hadden in hotel de

Draak. Toen wij die bewuste zaterdag in Oudenbosch die Bergse Sansatouters ontmoetten, was ik net van plan juistvermeld incident uit de kast te halen toen het toeval mij behoedde voor een vervelende situatie. Wat was het geval? Bij het voorstellen van de heren had ik hun namen niet duidelijk verstaan en zeker niet gehoord dat de (stok)oudste van het tweetal de naam Kooistra droeg. Mijn inleiding: “Ik heb vijftig jaar geleden als broekie eens gespeeld met iemand die een nougatkraam had, hij heette...” werd onderbroken met...”dat klopt, Kooistra, dat ben ik.”

Ik weet niet wat er op dat moment door mij heenging, maar in ieder geval hadden de drie tegen hen te spelen boards een uiterst merkwaardig verloop...toeval?...ik zou het niet weten. Hier volgen de drie spellen:

Spel/1

West/partner	Oost/ik
♠B6	♠872
♥VB	♥AT3
♦6543	♦A972
♣AHBT	♣764

Partner opende 1♣ en ik zei 1 SA (ik had op dat moment geen zin om 1♦ te zeggen, uiteindelijk was het een parenwedstrijd).

Ziet u wat mijn partner bij het sorteren van zijn kaarten niet had opgemerkt en ik (oen!) al evenmin toen de dummy openkwam? Juist ja, zijn hand telde slechts 12 kaarten, want ♥H zat blijkbaar achter ♥V geplakt. Als deze kaart echter bijtijds was ontdekt zou mijn partner niet met 1♣ maar met 1 SA hebben geopend. De bieding zou dan zijn geweest 1SA...pas! En wat nog belangrijker zou zijn geweest: Noord zou –naar hij naar afloop verzekerde- met zijn enige vierkaart; klaveren, zijn uitgekomen voor een score van 1 SA+1 voor OW.

Nu kwam Zuid; Kooistra, uit en legde achtereenvolgens op tafel: ♠A, ♠H, ♠V, ♠T, ♠4. Doordat zogenaamd ♥H ontbrak en de snit op ♣V mislukte was ik na de ruitenswitch al twee down voordat ik iets kon ondernemen.

P.S. Wist u dat aan de kaartdistributie van West een naam gegeven is? Deze is bedacht door Ton Reekers van Bridgeclub de Baronie en heet de regel van twaalf!

Spel 2:

West	Noord	Oost	Zuid
-	-	1♦	pas
1♠	4♥	doubletpas	
4♠	pas	pas	doublet
???			

Deze keer leed partner West blijkbaar aan het Kooistra syndroom, want in gedachten zag hij Zuid al zitten met een vijftal schoppen en een singleton of renonce in de kleur van zijn partner. Wat deed West dus? Hij liep eruit met 4SA.

Dit was de volledige kaartverdeling:

	♥BT975432	
	♦83	
	♣A6	
♠VT862		♠AH4
♥AV		♥H
♦AV		♦B7642
♣BT53		♣V942
	♠B973	
	♥86	
	♦HT95	
	♣H87	

Zoals u ziet zou 4♠ geen enkel probleem hebben opgeleverd en zou zelfs met een overslag zijn gemaakt, tenzij Noord met ♣A zou zijn gestart en klaveren hebben nagespeeld voor de Heer van zijn partner. Een introever had het contract dan op tien slagen gehouden. Want hoe je het ook draait of keert meer slagen krijgt de verdediging niet. Ook 4SA was nog niet klansloos. De uitkomst van Noord met ♥B was voor de H van Oost. West speelde meteen klaveren vanuit de dummy en als Zuid (Kooistra!) die slag gedoken had, was de leider binnen geweest omdat Noord dan zijn klaverenentree voor de vrije hartens te snel was kwijtgeraakt. Zuid speelde echter zonder aarzelen ♣H en ♥8 na.

Daarna moest de leider nog zorgvuldig spelen om maar één down te gaan: Schoppen naar de heer, ruitensnit, schoppen naar het aas en schoppensnit.

De beker was tegen onze Bergenaren nog niet leeggedronken, want op board 3 was dit het biedverloop:

Noord	Oost	Zuid	West
-	-	-	1♠
pas	2♦	pas	3♦
pas	5♦	allen passen	

Zuid kwam uit met ♣A gevolgd door ♣H en ♠9 na, genomen door het Aas in de dummy. Vervolgens stak ik over naar ♥A in mijn hand. Nu ik twee slagen kwijt was draaide het spel om het vinden van ♦H. OW hebben 10 troeven samen. Ik zette uitnodigend ♦V voor en in Zuid verscheen een zorgeloos vijfje. Wat doet u? Uiteraard speelt u perfect want u laat ♦V doorlopen...bij u zit immers nooit ♦H sec in Noord. Ik deed het 'natuurlijk' verkeerd! Want ik sloeg ♦A en bij Noord verscheen...♦8. Eén down. De sluwe vos Kooistra, ruim 85 jaar oud, had me op deze tafel, na 50 jaar, weer drie keer te grazen, maar ditmaal bleef hij wel van mijn revers af.